

16. 6. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví počtvrté - jak se (ne)lze domoci praktického výpočtu

Historie se opakuje. Když jsem v návaznosti na svůj úvodní článek ohledně Metodiky[1] psal článek o jejích textových změnách obsažených v tzv. redakční opravě Metodiky, věnoval jsem jedinému bodu tolik prostoru, že z toho byl nakonec samostatný článek týkající se „odtajněného“ algoritmu pro výpočet kompenzace za ztížení společenského uplatnění[2]. Zbylé textové změny Metodiky pak byly předmětem až dalšího článku[3], jehož součástí měl zase původně být též popis změn „netextových“, externích. Nyní jsem se při pokusu o shrnutí externích změn týkajících se Metodiky opět „zasekl“ na jediném bodu, a ten se znovu týká předmětného algoritmu. Jde totiž o aplikaci na stránkách www.ztizeni.cz, na kterou Metodika odkazuje a prostřednictvím které by mělo být možné výpočet kompenzace realizovat. Bohužel v praxi to není tak jednoduché.

Mališ Nevrkla Legal
Advokátní kancelář / Attorneys At Law

Stručné představení Metodiky ještě jednou

O jaké Metodice to vlastně mluvím? Už jsem na toto téma napsal tři články, a není tedy efektivní to znovu obšírně vysvětlovat, proto jenom stručně: § 2958 nového občanského zákoníku celou problematiku odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění zredukoval na dva poměrně vágní pojmy - „plné vyvážení újmy“ a „zásady slušnosti“. Proto byla vypracována Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (to je ona „**Metodika**“ zmiňovaná v tomto článku), která pro tyto účely nastavuje mnohem podrobnější pravidla. Metodika byla publikována na webových stránkách Nejvyššího soudu a posléze ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 63/2014. V čísle 1/2015 této sbírky pak následně byla publikována Redakční oprava k odstranění technických chyb a nepřesností (dále jen „**Redakční oprava Metodiky**“), která obsahovala některé opravy, změny a doplnění Metodiky.

Jak „fungují“ webové stránky www.ztizeni.cz

Ve vztahu ke kompenzaci ztížení společenské uplatnění přistoupila Metodika k systému zohlednění následku, tedy jednotlivých omezení lidského života (tzv. domén). Ve svém úvodním článku na téma Metodiky[1] jsem poukazoval na skutečnost, že v Metodice přes deklarace o „váženém průměru“ absentují pravidla pro stanovení váhy jednotlivých domén, když odkazováno bylo pouze na externí webové stránky www.ztizeni.cz, které však tehdy navíc byly pouze „ve výstavbě“, tedy nefunkční. Jednotlivé váhy byly do textu Metodiky následně doplněny prostřednictvím Redakční opravy

Metodiky, ještě předtím však byly zprovozněny webové stránky www.ztizeni.cz. Nevhodnosti nastavení jednotlivých vah jsem se věnoval v samostatném článku[2], zde se chci věnovat webovým stránkám, na které Metodika ohledně výpočtu odkazuje.

Dobrá zpráva tedy je, že webové stránky www.ztizeni.cz jsou již v provozu. Tím však bohužel výčet dobrých zpráv v tomto ohledu končí. Proč? Na to potřebuji vícebodový výčet:

1. Předmětné stránky vypadají jak z minulého století. Přesněji řečeno, **jako z devadesátých let minulého století** – tehdy skutečně webové stránky takto vypadaly a po pár hodinách seznamování se s programem Microsoft FrontPage bylo možno něco podobného vytvořit. Ale jak se říká, je lepší jednou vidět než stokrát slyšet, takže se na www.ztizeni.cz můžete podívat sami a udělat si vlastní obrázek.

2. Někdo by mohl namítnout, že vzhled stránek není nejpodstatnější. To je pravda. Nicméně **související „základní servis“ je bohužel jako z dob socialismu** – cestování časem do minulosti tedy bohužel pokračuje. Mám to štěstí či smůlu, že úroveň služeb za socialismu jsem zažil, takže to mohu z vlastní zkušenosti porovnat. Není však mé hodnocení příliš příkré? No posuďte sami (kdož jste sami zažili tato báječná léta pod psa):

Dne 12. května 2015 jsem si přes kontaktní e-mail ztizeni@swlab.cz objednal inzerovaný jednorázový přístup do aplikace ztizeni.cz za 100,- Kč + DPH. **Týden se naprosto nic nedělo**, proto jsem se osmělil a 19. května svoji objednávku přes e-mail zaurgoval. Odpovědí mi byl e-mail z téhož dne, že **v mezidobí byla nabídka jednorázového přístupu do aplikace ukončena** a z tohoto důvodu nelze moji objednávku již realizovat! Žádná alternativa mi nabídnuta nebyla. Trochu jsem se podívoval, že nabídka jednorázového přístupu byla ukončena zrovna, když jsem si tento přístup objednal, proto jsem se obratem dotázal na důvody ukončení nabídky jednorázového přístupu. Současně jsem se optal na výši licenčního poplatku za dlouhodobý přístup pro advokáty, neboť v ceníku jsou zmiňováni pouze soudci, soudní znalci a pojišťovny. Odpovědí mi bylo, že jednorázový přístup v rámci režie, která je spojená s administrativou ohledně neplatičství, je ztrátový natolik, že jej nelze dále provozovat. Můj dotaz ohledně licenčního poplatku pro advokáty zůstal nezodpovězen. Na tento e-mail jsem (stále ještě 19. května) reagoval tak, že problémy s neplatičstvím lze vyeliminovat požadavkem na platbu předem či využitím některých modernějších způsobů placení – kartou, online, prostřednictvím SMS. Platba předem byla mimochodem u jednorázového přístupu k aplikaci ztizeni.cz poskytovatelem vyžadována již od počátku, což jím uváděný důvod trochu znevěrohodňuje. Každopádně v témže e-mailu jsem současně zaurgoval svůj dotaz ohledně výše licenčního poplatku pro advokáty.

Historie se opakovala, neboť **následně se opět týden vůbec nic nedělo**. Dne 26. května jsem tedy *již potřetí* vznesl svůj dotaz na výši licenčního poplatku pro advokáty, a to v rámci urgencye odpovědi na můj předchozí e-mail. Tentokrát jsem čekal pouze do druhého dne, abych se dozvěděl, že advokáti musí (v rámci kategorie komerční subjekty) zaplatit stejnou výši poplatku jako pojišťovny, tedy 5.000,- Kč + DPH za rok.

Když to tedy shrnu, tak po více než dvou týdnech po objednávce jednorázového přístupu za 100,- Kč + DPH jsem se po několika urgencích dozvěděl, že jediná možnost je zaplatit si dlouhodobý přístup za 5.000,- Kč + DPH ročně. A kdybych odpovědi na mé otázky neurgoval, zřejmě bych na ně čekal doposud. Služby jako za socialismu? Pravda, v tu dobu žádné e-maily nebyly, takže ne tak úplně ...

3. A jak v době digitální revoluce vypadá **objednávkový formulář** na onen dlouhodobý přístup? (Mimochodem stejně vypadal formulář na jednorázový přístup, než byl brzy po mé objednávce zrušen.) Hezky vyplnit, včetně podpisu a razítka, a odeslat poštou do Křižanovic, kde má poskytovatel své sídlo. To už na mne (hlavně s tím razítkem) **dýchnul duch Rakouska-Uherska**.

Cesta do minulosti tedy stále pokračuje. Ale ono je to vlastně stylové, neboť nový občanský zákoník, kvůli kterému celá Metodika vůbec vznikla, má svůj hlavní inspirační zdroj v obecném zákoníku občanském, který platil již za dob Rakouska-Uherska. Tím se nám celý historický kruh uzavírá. Nicméně abych nekřivdil – onen objednávkový formulář je možné též naskenovat a poslat e-mailem, podpis a razítko ale zjevně nemohou chybět.

4. Odesláním řádně vyplněného objednávkového formuláře (ať již poštou do Křižanovic nebo e-mailem) však celá anabáze nekončí. Po obdržení objednávky Vám poskytovatel zašle fakturu, kterou je třeba před poskytnutím přístupu logicky uhradit. Pokud nemáte stejnou banku, tak provedení úhrady a její ověření ze strany poskytovatele je reálně proces na několik dní. Ani pak však přístup do aplikace hned nezískáte. Musíte si nejdříve do prohlížeče **naimportovat certifikát**, který Vám poskytovatel po úhradě faktury zašle. Jím doporučený postup pro import certifikátu má celkem 4 body, které příliš jednoduše nevypadají (podívejte se na www.ztizeni.cz/get_access.html). Pokud to však zvládnete, čeká Vás odměna – můžete se (konečně) do aplikace ztizeni.cz přihlásit.

Musí to skutečně být tak složité?

Absurdita celé výše popsané anabáze vynikne o to více, uvědomíme-li si, co je vlastně podstatou předmětné aplikace. Nejde o přístup k internetovému bankovníctví či ke vzdálenému ovládání lineárního urychlovače částic, nýbrž v principu **pouze o výpočet váženého průměru celkem 73 procentuálních hodnot** (odpovídajících rozsahu omezení v jednotlivých oblastech uspokojování lidských potřeb), rozdělených do 9 kapitol se stejnou váhou, a vynásobení výsledné procentuální hodnoty tzv. základní rámcovou částkou (odpovídající hypotetickému 100% vyřazení ze všech sfér lidského života). Toť vše, snad jen s tím doplněním, že každá ze 73 hodnot vznikne aritmetickým průměrem dvou hodnot odpovídajících dvěma různým přístupům ke zhodnocení procenta obtíže v dané oblasti - bez kompenzačních pomůcek (kapacita) a s kompenzačními pomůckami (výkon). Celý tento algoritmus je tak „náročný“, že jeho popis zabral v Redakční opravě Metodiky pouhé dva odstavce.

V rámci objektivity budiž řečeno, že webové stránky www.ztizeni.cz mají dle Metodiky sloužit primárně pro zpracování znaleckých posudků, resp. za účelem garance správnosti v nich obsaženého výpočtu. **Jaksi se však přitom zapomělo na to, komu především má sloužit samotné ustanovení § 2958 nového občanského zákoníku**, jehož je Metodika fakticky prováděcím předpisem. Adresáty tohoto ustanovení jsou přeci hlavně samotní poškození – ti, kterým bylo ublíženo na zdraví, a kteří tudíž mají právo na odškodnění bolesti a případného ztížení společenského uplatnění. A potažmo jejich rodinní příslušníci, kteří jim v jejich nelehké situaci pomáhají se kompenzace domoci. Aby si sami nebo prostřednictvím svého advokáta mohli učinit **alespoň rámcovou představu** o výši jejich nároku, měli by mít přístup k aplikaci tento výpočet umožňující **okamžitě a bez jakýchkoliv poplatků**. Podobně, jako je tomu v případě různých online kalkulaček výše nemocenských dávek, starobního důchodu či čisté mzdy.

Ano, v případě kompenzace ztížení společenského uplatnění půjde pouze o hrubý odhad, neboť jim pro vyplnění procentuálních hodnot u jednotlivých omezení uspokojování lidských potřeb bude scházet potřebná medicínská odbornost, nicméně **i hrubý odhad je pro jakékoliv další rozhodování výrazně lepší, než odhad naprosto žádný**. A to nemluvím například o studentech právnických fakult, kteří by si chtěli předmětnou problematiku osvojit i praktickými výpočty, nikoliv jen memorováním názvů jednotlivých domén a algoritmu pro výpočet konečné částky.

Jsem přesvědčen, že jakékoliv webové rozhraní, na které odkazuje oficiální dokument orgánu státní moci, **by mělo mít minimálně v základní verzi okamžitý a bezplatný přístup**, což platí samozřejmě i pro Metodiku. Jinak je vytvářen faktický monopol, který má vždy a všude stejné důsledky – nízkou kvalitu a vysokou cenu. Pokud někdo využije oficiální reference k tomu, aby vedle

bezplatné základní verze nabízel též placenou verzi s dalšími funkcemi (zakládání více případů, přehledy, šifrovaný přístup), proč ne?

Vyhlášení veřejné soutěže na bezplatnou alternativu

Nechci primárně kritizovat (to umí každý), ale především nalézat řešení, proto jsem se rozhodl přispět svoji troškou k tomu, aby vznikla bezplatná a pro všechny bez zbytečných obstrukcí přístupná alternativa „oficiálních“ webových stránek www.ztizeni.cz. V čem mnou vyhlašovaná veřejná soutěž spočívá?

Zjednodušeně řečeno, kdo se zaváže poskytovat v základní verzi **okamžitý a bezplatný přístup k webové aplikaci umožňující výpočet kompenzace** za ztížení společenského uplatnění podle Metodiky (ve znění algoritmu zveřejněného v Redakční opravě Metodiky), na toho nechám bezplatně převést doménu www.metodika-ns.cz a „záložní“ doménu www.metodikans.cz, které jsem pro účely této soutěže nechal zaregistrovat na naši advokátní kancelář. Uzávěrka soutěže je 31. srpna 2015 (můžete se tedy dát rovnou do práce), o vítězi si dovoluji rozhodnout sám s tím, že mám též právo nevybrat vítěze, bude-li podle mého názoru kvalita předložených webových aplikací nedostatečná. Veškerá práva k aplikaci účastníkům soutěže samozřejmě zůstanou.

Uznávám, že nejde o příliš atraktivní výhru, ale berte to sportovně – jde především o dobro věci, mne také za psaní článků o Metodice nikdo nehonoruje. Vedlejším bonusem Vámi vytvořené aplikace může být propagace Vašeho portálu, Vaší společnosti či jejich služeb, možnost nabídnout vedle základní verze též verzi placenou atd. A navíc – i pokud nevyhrajete, můžete přece Vámi vytvořenou aplikaci provozovat na Vašich webových stránkách bez jakéhokoliv omezení.

Závěr - napříště popáté a naposledy?

Kdo nic nedělá, ten nic nezkazí, toho jsem si vědom. Proto doufám, že autoři Metodiky budou i tyto moje řádky vnímat tak, jak byly myšleny, tedy jako konstruktivní kritiku s jediným cílem – dosáhnout postupně toho, aby Metodika v rámci hodně širokých mantinelů § 2958 nového občanského zákoníku pokud možno co nejlépe plnila svůj účel spravedlivého ohodnocení újmy vzniklé ublížením na zdraví, v daném případě **včetně souvisejícího „uživatelského komfortu“**. Ostatně snažme se vžít do situace, v jakém se nacházejí lidé, kterým bylo ublíženo na zdraví, a jejich rodinní příslušníci.

Pokud jde o další pokračování mé minisérie článků na téma Metodika, po svých předchozích zkušenostech raději už nebudu říkat, co *všechno* bude obsahem mého dalšího příspěvku. Nicméně *plánuji*, že v něm „dotáhnu“ přehled externích (kontextuálních) změn souvisejících s Metodikou, čímž by se tato má minisérie ukončila. Tím samozřejmě neříkám, že se k této problematice v budoucnu ještě nevrátím (k libosti či nelibosti některých čtenářů), nicméně svůj případný návrat k tématice Metodiky v mezidobí proložím články na jiná témata, ať již z oblasti medicínského práva či jiných právních oblastí.

MUDr. Mgr. Daniel Mališ, LL.M.,

advokát

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350

Fax: +420 296 368 351

e-mail: law.office@mn-legal.eu

-----
[1] Nová metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví - zatím zčásti nehotová, ale velmi užitečná, MUDr. Mgr. Daniel Mališ, LL.M. - dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).
[2] Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví podruhé - publikován dosud neveřejný algoritmus, MUDr. Mgr. Daniel Mališ, LL.M. - dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).
[3] Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví potřetí - zákoutí a taje redakční opravy metodiky, MUDr. Mgr. Daniel Mališ, LL.M. - dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Od odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)